

בש"פ 6644/20 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני, פלוני, פלוני, פלוני, פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 6644/20

בש"פ 6693/20

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

מדינת ישראל

המבקשת ב-בש"פ 6644/20

והמשיבה ב-בש"פ 6693/20:

נגד

פלוני

המשיב 5 ב-בש"פ 6644/20

והעורר ב-בש"פ 6693/20:

1. פלוני

המשיבים ב-בש"פ 6644/20:

2. פלוני

3. פלוני

4. פלוני

6. פלוני

7. פלוני

8. פלוני

בקשה חמישית להארכת מעצר בעניינם של המשיבים
1-4 ו-6 ובקשה רביעית להארכת מעצר בפיקוח
אלקטרוני בעניינו של המשיב 5, לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996; ערר על החלטתו של בית המשפט
המחוזי בתל אביב-יפו ב-מ"ת 14567-01-19 מיום
21.9.2020 שניתנה על ידי השופט א' הימן

תאריכי הישיבות:

ו' בתשרי התשפ"א (24.9.2020)

י"ב בתשרי התשפ"א (30.9.2020)

בשם המבקשת ב-בש"פ 6644/20

והמשיבה ב-בש"פ 6693/20: עו"ד אופיר טישלר; עו"ד אשרה פטל רוזנברג;

עו"ד גיא רוסו; עו"ד ירדן זאבי

בשם המשיב 1-3

ב-בש"פ 6644/20: עו"ד שי שורר

בשם המשיב 2

ב-בש"פ 6644/20: עו"ד איתמר פלג; עו"ד סיגל יער

בשם המשיב 5

ב-בש"פ 6644/20 והעורר

ב-בש"פ 6693/20: עו"ד סאני שייקיס

בשם המשיב 7 ב-בש"פ

6644/20: עו"ד גלאון קפלינסקי; עו"ד ליגל יחזקאל

החלטה

1. לפניי בקשה חמישית להארכת מעצרים של משיבים 1-3 ו-7 ובקשה רביעית להארכת מעצרו בפיקוח אלקטרוני של משיב 5, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 7.10.2020, למשך 90 ימים אועדלמתן פסקדין בת"פ 15164-01-19 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפיהמוקדם (בש"פ 6644/20).

הדיון בבקשה זו התקיים, בהסכמת הצדדים, יחד עם ערר שהגיש המשיב 5 (העורר בבש"פ 6693/20) לפי סעיף 53 לחוק המעצרים, על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו במ"ת 14567-01-19 (השופט א' הימן) מיום 13.9.2020, בגדרה נדחתה בקשת המשיב 5 לעיון חוזר בתנאי מעצרו.

רקע עובדתי

2. הרקעה עובדתית הצריך לענין פורטבה חלטה קודמות של בית משפט זה במסגרת בקשות שהוגשו להארכת מעצרו של המשיבים, ולא ראיתי מקום לשוב ולפרט.

לצורך דיונו די לציין כי נגד המשיבים ואדם נוסף הוגש ביום 7.1.2019 כתב אישום הכולל 12 אישומים, במסגרתו מיוחסות להם (כל אחד על פי חלקו בפרשה) עבירות של ייבוא כ-150 קילוגרמים של סם מסוכן מסוג קוקאין מדרום אפריקה, במהלך שנת 2018, וקשירת קשר לביצוע עבירות אלו.

על פי המתואר בכתב האישום, דפוס הפעולה החוזר של ייבוא הסם היה באמצעות הטסתו מיוהנסבורג לישראל על ידי בלדר, שנשאו במזוודה. המזוודה הועברה לידי המשיב 2, שניצל את מעמדו בחברת התעופה אל-על וסיווגו הביטחוני, על מנת להוציאה משטח שדה התעופה מבלי שתיבדק. לאחר מכן נמסרה המזוודה לנהג מטעמו של המשיב 1, שהמתין במקום עליו סוכם מראש.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הראשון הגישה המדינה (המבקשת בבש"פ 6644/20; להלן: המבקשת) בקשה למעצרו של כלל הנאשמים, ובהם המשיבים, עד לתום ההליכים נגדם, וזאת לנוכח חומרת המעשים והיקף הסם שיובא.

בבקשה פורטו עיקרי הראיות לכאורה להן טוענת המבקשת, ובכלל זה עדותו של עד המדינה, וכן צוין עברם הפלילי של המשיבים 1 ו-3-7.

4. לעת הזו מצויים המשיבים כולם במעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח, למעט המשיב 5 (הוא העורר בבש"פ 6693/20), הנתון במעצר בפיקוח אלקטרוני. מעצרו של המשיבים הוארך מעת לעת בהחלטות בית משפט זה.

5. אשר להליך העיקרי, כפי שפורט בבקשה, ייצוגם של המשיבים כולם הוסדר כחודש לאחר הגשת כתב האישום, אך מועדי ההוכחות שנקבעו נדחו בשל בקשות לקבלת חומרי חקירה, ובשל ניהולו של משפט זוטא ביחס להודאת המשיב 5, אשר הוכרע בהחלטת בית המשפט מיום 20.1.2020.

ביום 30.1.2020 החל שלב שמיעת הראיות במשפט והוחל בשמיעת עדותו של עד המדינה. ואולם, חלק ממועדי הדיונים שנקבעו בוטלו נוכח מצב החירום שהוכרז במדינה בעקבות נגיף הקורונה, ועיכוב מסוים נוסף נגרם בשל סירובו של עד המדינה להתייצב להמשך מתן עדותו.

חקירתו הנגדית של עד המדינה חודשה ביום 17.6.2020, כאשר עד לאותו מועד התקיימו 11 ישיבות הוכחות. ואולם, ימים ספורים לאחר מכן, ביום 23.6.2020, הודיעה המבקשת על חשיפת פרשה נוספת של חשד לייבוא סם מסוג

קוקאין, בה מעורבים חלק מהמשיבים דכאן. בעקבות זאת, לבקשת המבקשת, בוטלו דיוני הוכחות נוספים, לצורך השלמת חקירה.

6. ביום 26.7.2020 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום נוסף (ת"פ 57347-07-20) נגד שבעה נאשמים, חמישה מהם נאשמים גם בכתב האישום נשוא ההליך העיקרי בענייננו: המשיבים 1-3, 6 ו-8.

כתב האישום הנוסף כולל שישה אישומים במסגרתם מיוחסות לנאשמים מספר עבירות של ייבוא סם מסוכן מסוג קוקאין ועבירות נלוות של קשירת קשר לביצוע פשע.

על פי המתואר בכתב האישום הנוסף, הנאשמים – ובהם כאמור חלק מהמשיבים דכאן – ייבאו סמים מסוג קוקאין במטוסי חברת אל-על במועדים שונים במהלך שנת 2018, במסגרת אותה פרשה העומדת במוקד כתב האישום הקודם. המבקשת הודיעה לבית המשפט המחוזי כי הגיעה להסדר טיעון עם המשיב 4 דכאן, לפיו הוא ישמש עד מדינה נוסף בתיק זה.

יומיים לאחר מכן הגישה המבקשת בקשה לאיחוד המשפטים, לתיקון כתב האישום ולהפרדת משפטו של משיב 4 ממשפטם של הנאשמים האחרים.

בית המשפט נעתר לבקשה להפרדת משפטו של משיב 4, אך קבע כי החלטה בבקשה לאיחוד משפטים ולתיקון כתב האישום תינתן רק לאחר שיועבר חומר החקירה החדש לעיון הסניגורים, ויינתן להם פרק זמן מסוים להגשת תגובתם לבקשת המבקשת.

7. בפתח הדיון שנערך לפניי היום הודיע בא-כוח המבקשת כי בהחלטתו מהיום קיבל בית המשפט המחוזי את הבקשה לאיחוד משפטים ולתיקון כתב האישום.

עיון בהחלטה האמורה באתר "נט המשפט" מעלה כי בית המשפט המחוזי ביטל במסגרתה את מועדי ההוכחות שהיו קבועים בחודשים אוקטובר ונובמבר שנה זו, כדי לאפשר לסניגורים ללמוד את חומר החקירה החדש, שהיקפו רב, בטרם תימשך שמיעת הראיות. ישיבת ההוכחות הבאה בשני התיקים המאוחדים נקבעה אפוא ליום 2.12.2020, ובה צפויה להימשך חקירתו הנגדית של עד המדינה.

בנוסף, נקבע כי בית המשפט ימשיך לשמוע את התיקים בכל יום רביעי בשבוע למשך יום מלא, ולאחר שיתברר מספר עדי ההגנה הכולל, בהתאם לאמור במענה המפורט שיוגש לכתב האישום המתוקן, ישקול בית המשפט להוסיף עוד יום דיונים שבועי.

טענות הצדדים בבקשה להארכת המעצר

8. בבקשה הנוכחית להארכת מעצרם של המשיבים, נטען כי מסוכנותם של המשיבים גבוהה ביותר, ומצדיקה את המשך מעצרם. עוד נטען, כי כתב האישום נגדם מתאר "פרשה חריגה בחומרתה המשלבת תכנית פלילית רבת היקף ומאורגנת היטב לייבוא סם מסוכן"; כי מסוכנותם של חלק מהמשיבים אף התעצמה בעקבות הגשת כתב האישום הנוסף נגדם, המבטא מעורבות עמוקה יותר מצידם בפרשת ייבוא הסם; כי מסוכנותם של המשיבים 3-4 והמשיבים 6-7 נלמדת גם מעברם הפלילי המכביד (כאשר אף למשיב 5 הרשעה קודמת אחת); וכי תסקירי שירות המבחן ביחס למשיבים 3-4, 6, 7 ו-8 היו שליליים וצוין בהם כי נשקף מהם סיכון לביצוע עבירות נוספות.

9. המשיבים 4, 6 ו-8 נתנו את הסכמתם להארכת המעצר ולפיכך הוריתי בהחלטותי מימים 22.9.2020 (המשיב 4) ו- 23.9.2020 (המשיב 6 והמשיב 8) על הארכת מעצרם ב-90 ימים החל מיום 30.9.2020 או עד למתן פסק דין בעניינם, לפי המוקדם.

הדיון בעניינו של משיב 3 הופרד לבקשת באת-כוחו, והתקיים היום (30.9.2020). בהחלטתי מיום 24.9.2020 הוריתי על הארכת מעצרו עד למתן החלטה אחרת.

10. בדיון שנערך לפניי ביום 24.9.2020 התנגדו באי-כוח המשיבים 1-2, 5 ו-7 לבקשה להארכת מעצרם, וטענו כי הבקשה לאיחוד משפטים צפויה להביא להארכת משפטם כך שאין בנמצא צפי לסיומו. בנסיבות אלה, לשיטתם, אין עוד הצדקה למעצרם מאחורי סורג ובריח. בפרט, טענו באי-כוח המשיבים 5 ו-7 כי מרשיהם אינם נאשמים בכתב האישום הנוסף, ועל אף זאת הוא צפוי לעכב באופן משמעותי את ההליך בעניינם, ללא הצדקה.

עוד נטען, כי נגיף הקורונה הביא להחמרה משמעותית בתנאי מעצרם של המשיבים כולם, שכן הוטלו מגבלות על ביקורי בני משפחתם; וכן כי איסור ההתקהלות בעקבות הנגיף מקשה על קיום הדיונים בתיק כסדרם בשל מספרם הרב של הנאשמים ובאי כוחם, באופן שצפוי להשפיע אף הוא על התארכות ההליכים.

11. באי-כוח המשיבים הפנו גם לתסקירים המשלימים שנערכו בעניינם בעקבות ההחלטות במשפטן (השופט'ן סולברג) בבקשה להארכת המעצר הקודמת בעניינם (בש"פ 2125/20 מדינת ישראל נ' דדון ואח' (1.4.2020)).

בהקשר זה נטען, כי במסגרת התסקיר המשלים בעניינו של משיב 1 (מיום 22.6.2020) העריך שירות המבחן כי מעצרו בפיקוח אלקטרוני בשילוב עם פיקוח על ידי המפקחים המוצעים על ידו עשוי לתת מענה הולם למסוכנותו; כי במסגרת התסקיר המשלים בעניינו של המשיב 2 (מיום 25.5.2020) העריך שירות המבחן כי בעקבות המעצר חלה הפחתה בסיכון הנשקף ממנו, והמליץ על שחרורו לוחלופת מעצר בפיקוח ובני משפחתו, אותם מצא שירות המבחן כשירים לתפקיד; וכי אף שבמסגרת התסקיר המשלים שהוגש בעניינו של המשיב 7 (מיום 4.6.2020 ומיום 25.6.2020) התרשם שירות המבחן כי "נוכח הסיכון במצבו ... נדרש מערך פיקוח הדוק, סמכותי ובעל גבולות ברורים לצורך הפחתתו", הרי שניכרת מגמה של "שיפור ושינוי" והיתכנות למעצר בפיקוח אלקטרוני אם יימצאו מפקחים ראויים.

מנגד, באת-כוח המשיבה, עו"ד אשרה פטל רזנברג, טענה בענין זה, כי התסקירים המשלימים הוגשו לבית המשפט בטרם הודע על כתב האישום הנוסף שהוגש נגדם, ולפיכך הם אינם משקללים כראוי את כל הנתונים באשר למסוכנותם של המשיבים 1-3, הנאשמים גם בכתב האישום הנוסף. אשר למשיב 7 הודגש כי בסופו של יום לא המליץ שירות המבחן על שחרורו ממעצר.

12. בדיון שנערך לפני היום בעניינו של משיב 3, שבה באת-כוחו על טענות יתר המשיבים באשר להתמשכות ההליך והשפעתה על המשך מעצר המשיבים מאחורי סורג ובריח, וצינה כי להערכתה בשל הליכים מקדמיים צפויים לא ניתן יהיה להמשיך בשמיעת ההוכחות בראשית חודש דצמבר, כפי שנקבע בהחלטת בית המשפט המחוזי.

עוד נטען, כי הגם שבמסגרת התסקיר המשלים שהוגש בעניינו (מיום 23.6.2020) העריך שירות המבחן כי "קיים סיכון משמעותי להמשך התנהלות עבריינית ופריצת גבולות", וכי המפקחים המוצעים על ידו לא יפחיתו את הסיכון הנשקף ממנו, הרי שניתן יהיה לאיין את מסוכנותו של המשיב 3 באמצעות מינוי מפקחים אחרים המוצעים בשלב זה על ידו, שאינם מבני משפחתו הגרעינית.

13. בא-כוח המשיבה, עו"ד רוסו, התובע בתיקים המתנהלים בבית המשפט המחוזי, טען מנגד כי מסוכנותו הגבוהה של המשיב 3 כפי שנלמדת מכתבי האישום אינה מצדיקה את שחרורו לחלופת מעצר, בפרט כאשר חלופות קודמות שהוצעו נבחנו על ידי שירות המבחן ונקבע כי אין בהן כדי לאיין את מסוכנותו.

עוד הפנה להחלטתו הסדורה של בית המשפט המחוזי ולקביעת לוח הזמנים להמשך הדיונים בתיקים שאוחדו.

טענות הצדדים בערר המשיב 5 בבקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו

14. כמצוין ברישא להחלטתי זו, יחד עם הבקשה להארכת מעצרו של המשיבים נשמע גם ערר שהגיש המשיב 5 על החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשתו לעיון לחוזר בתנאי מעצרו ולהורות על הסרת הפיקוח האלקטרוני, כך שתתאפשר יציאתו לעבודה.

כפי שתואר בהחלטה מושא הערר, מאז שהורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב 5 בפיקוח אלקטרוני, ביום 26.6.2019, נעתר בית המשפט לשתי בקשות של המשיב 5 לפתיחת חלונות התאוררות קבועים, כך שנכון להיום קיימים ארבעה חלונות התאוררות קבועים בארבעה ימים שונים במהלך השבוע, למשך שעותיים בכל יום.

15. בית המשפט המחוזי דחה את בקשת המשיב 5 לבטל את תנאי המעצר, לאחר שקבע כי לא מתקיימות נסיבות המצדיקות זאת, ובשים לב לעוצמתה של עילת המעצר והמסוכנות הנשקפת ממנו.

הודגש כי הגשתו של כתב אישום נוסף אינה מצמצמת את חלקו של המשיב 5 בפרשה, וכי אף שדיוני ההוכחות הופסקו, הם צפויים לשוב ולהתחדש בקרוב עם קבלת ההחלטה בבקשה לאיחוד משפטים. צוין עוד, כי משנדחתה טענתו של המשיב 5 במשפט זוטא לאי-קבילות הודאתו בחקירתו במשטרה, הרי שעומדת בפניו האפשרות להפריד משפטו ממשפטים של האחרים ולסיימו תוך זמן קצר, אם יבחר לעשות כן, ובכך יש כדי להפחית מעוצמת טענתו להתמשכות ההליכים.

16. בערר נטען, כי שגה בית המשפט המחוזי משסבר כי לא בשלה העת לביטול תנאי המעצר, אשר הותוו לפני כ-15 חודשים. כך במיוחד, כאשר לטענת המשיב 5 הוא הוכיח כי צדק בית המשפט כאשר נתן בו אמון והורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, שהרי לא נרשמה כל חריגה מההגבלות שהוטלו עליו והוא אף סיים בהצלחה טיפול ייעודי בשירות המבחן.

המשיב הוסיף וטען, כי עומדות לו חזקת החפות וזכותו לנהל את משפטו, אף משנדחתה טענת הזוטא, ולכן אין באפשרות שהעלה בית המשפט כדי לסייע לקיצור משפטו, בפרט משהתמשכותו תלויה כעת בניהול הליך נוסף נגד חלק מהמשיבים הנאשמים עימו במשפטו.

לבסוף נטען כי מצבה הכלכלי של משפחתו החמיר בעקבות נגיף הקורונה, וגם מטעם זה יש לאפשר לו לצאת ממעצרו ולפרנס את משפחתו.

לחלופין, ביקש המשיב 5 להורות כי יוגש בעניינו תסקיר מעצר משלים אשר יבחן את מסוכנותו ואת האפשרות להקל בתנאי מעצרו.

17. באת-כוח המבקשת התנגדה לקבלת הערר, תוך שסמכה ידיה על נימוקי החלטתו של בית המשפט המחוזי והדגישה את מסוכנותו של המשיב 5, כעולה מהאישומים המיוחסים לו בכתב האישום.

דיון והכרעה

18. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, כמו גם בערר ובנספחיו, ושמעתי את טענות באי-כוח הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין בקשת המבקשת להארכת מעצרו של המשיבים להתקבל, בעוד שדין עררו של המשיב 5 להידחות.

19. אכן, ההתפתחויות במחצית השנה החולפת הביאו לכך שדיונים רבים בוטלו בשל נגיף הקורונה ובשל כתב האישום הנוסף, המעיד על פי תוכנו על הסתעפות הפרשה בה מעורבים חלק מהמשיבים דנן. ביטול הדיונים גרם לעיכוב משמעותי במשפט, אשר נכון לעת הזו, מצוי עוד בראשיתו. ההחלטה לאחד את המשפטים, הגם שטעמיה בעינם עומדים, תביא לעיכוב משמעותי נוסף. לאנעלמו מעיניגם היקפו ומורכבותו של ההליך, הצפויים להביא להתמשכותו.

יחד עם זאת, איני סבור כי יש במשכו הצפוי של התיק כדי להצדיק, לעת הזו, את שחרורם של המשיבים ממעצרם. סדר הדיונים הקבוע מדי שבוע בשבוע באופן סדור להמשך שמיעת ההוכחות, החל מראשית חודש דצמבר שנה זו, מלמד על כוונתו של בית המשפט המחוזי לנהל את התיק באופן רציף וללא עיכובים נוספים. טוב יעשה בית המשפט המחוזי אם אכן יקפיד על קיום הדיונים כסדרם, ויקדם את שמיעת ההליך ככל האפשר.

יצוין, כי עיון בהחלטתו של בית המשפט המחוזי להורות על איחוד המשפטים מלמד כי לא נעלמה מעיניו העובדה שכתב האישום הנוסף אינו כולל את המשיבים 5 ו-7, וכי איחוד המשפטים יביא להתארכות ניכרת של משפטם (ראו פסקה 52 להחלטתו). נדמה כי במכלול נסיבות הענין תוצאה זו היא בלתי נמנעת.

לצד האמור, אין חולק כי ההליך צפוי להימשך זמן לא מבוטל. יתכן אפוא כי בעתיד תנוע נקודת האיזון לטובת הקלה בתנאי מעצרם של מי מהמשיבים, על פי המסוכנות הנשקפת מכל אחד מהם והאפשרות לאיינה בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני או חלופת מעצר.

20. אשר למשיב 5, בית המשפט המחוזי הקל עמו כשהורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני חלף המעצר מאחורי סורג ובריאח בו היה נתון, ולהקלה נוספת זכה כאשר נפתחו עבורו חלונות התאווורות קבועים בארבעה מתוך שבעת ימי השבוע. בנסיבות אלה, וחרף קשייה הפרנסה העליהם הצהיר, לאראיית הצדקה להתערבבהחלטתו של בית המשפט המחוזי, אשר דחה את הבקשה להבטלה את תנאי מעצרו.

ואחרון, לא מצאתי כי יש בנימוקי הערר כדי להצדיק עריכת תסקיר נוסף בעניינו. עם חלוף הזמן, התקדמות ההליך ותנועתה של נקודת האיזון, יתכן כי גם לכך תימצא בעתיד הצדקה.

21. סוף דבר, בקשת המבקשת להארכת מעצרם של המשיבים 1-3, 5 ו-7 (בש"פ 6644/20) מתקבלת, במובן זה שמעצרם מוארך החלמיום 7.10.2020, למשך 90 ימים אועדלמתן פסקדין בת"פ 15164-01-19 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפיהמוקדם.

עררו של המשיב 5 (בש"פ 6693/20) נדחה.

ניתנה היום, י"ב בתשרי התשפ"א (30.9.2020).

ש ו פ ט